

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 . .
Pe trei luni . . . 6 . .
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 . .

TELEFON N. 206.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA Târgul Inului Nr. 20

INSERATELE se primesc în administrație: Prețul după tarife și învechit.

Manuscrisurile nu se înnapoartă.

Luptele din Maramurăș.

Ziarul »Az Est« publică următoarele telegramme expediate din orașul Hust cu data din 5 Octombrie:

De bună seamă știri oficiale au anunțat, că desfășurarea trupelor noastre pe teritoriul comitatului Maramurăș — având ca sprijin teritoriul comitatului Bereg — s'a terminat și imediat s'a început alungarea rușilor. Lupta e în curs, a se reda o iconă clară despre această luptă deocamdată este imposibil.

Trupele noastre și aliații noștri cari au sosit pe teatrul acelor lupte iau lupta în cele mai favorabile pozițiuni.

Pe aripa dreaptă în Franța continuă luptele cu succes.

Predarea orașului Sighetul Marmarajiei.

Conform unui raport oficial, înmăntă trecută dimineața rușii au intrat în orașul Sighetul Marmarajiei.

Desfășurarea trupelor noastre s'a terminat în cele mai bune condiții și toate forurile oficiale conștente sunt pline de optimism.

Desfășurarea trupelor noastre s'a terminat în cele mai bune condiții și toate forurile oficiale conștente sunt pline de optimism.

Luptele din Bereg.

Munkács 4 Octombrie. În Bereg între localitățile Koteles și Szászoka lupta a fost în

curs azi înainte de amiază. Pe dealurile cu vîi din jurul orașului Munkács se auzia bineșor bubuitul tunurilor. Dispoziția în oraș este liniștită între marginele posibilității, și liniștea locuitorilor s'a pronunțat prin faptul, că artileria ce fusese la Beregszentmiklós s'a reînnoiat la Munkács după ce își îndeplinesc cu glorie misiunea avută.

Din nordul Monarhiei. Biroul tel. ung. comunică oficial: Operațiunea în Polonia rusească și Galiția înainteză în mod favorabil. Trupele germane și austriece au respins pe Ruși la Opatow și Klimontow spre Vistula.

Luptele franco-belgo-germane. Biroul ung. de coresp. primește din Berlin cu data de 5 Oct. următorul comunicat din cartierul general german:

În fața cetății Antwerpen am redus la tăcere forturile Kessel și Brochem. Am luat orașul Lierre precum și fortul căii ferate Mecheln-Antwerpen.

Pe aripa dreaptă în Franța continuă luptele cu succes.

Soldați români distinși pentru vitejia lor.

În nr.ii mai recentă al Monitorului armatei (Verordnungsblatt Nr. 59, 60 și 62) găsim o nouă serie de soldați români distinși pentru vitejia lor.

Cu »medalia de aur pentru vitejie« a fost distins sergentul major Mușcoiu, din regimentul de infanterie Nr. 43 drept recunoștință pentru ținuta sa vitează în fața dușmanului. Bravul sergent major român, care este împușcat în șold, se află de prezent în spitalul din Caransebeș.

Cu »medalia de argint pentru vitejie ch. I.« au fost distinși: sergentul Ioan Angjan, din regim. de inf. 19, sergentul major Ioșif Maior și sergentul George Obădici, ambii din regim. de inf. 48, sergentul major Ioan Balint, din reg. de inf. 68, gornistului Mondru, din regim. de inf. 12, sergentul major Ioșif Cismariu, din regimentul de husari Nr. 5.

Cu »medalia de argint pentru vitejie ch. II.« au fost distinși: fruntașul Ioan Soimoșan și infanteristul Emanuel Igrisan, din regim. de inf. 33, sergentul Ioan

Moldovan, din regim. de inf. 62, infanteristul Ioșif Vranca, din reg. de inf. 12, subofiterului aspirant la sanitar Fabian Căraș, din batalionul de pionieri 5.

Maj. Sa Impăratul a exprimat recunoștința și lauda Sa Prea Înaltă pentru ținuta vitejească și încoronată de succes pe câmpul de luptă locotenentilor Emanuel Caba din regim. de inf. 51 și Constantin Tipula din reg. de inf. 52, sublocotenentului Alexandru Serb din reg. de inf. 64. Mai departe

Sergentului major Ștefan Andorian, sergentului Pavel Covaciu, fruntașului Ștefan Crișan, toți trei din reg. de inf. 38 și sergentului Gheorge Boros din regimentul de inf. 68.

În ajunul războiului turco-ruș.

Biroul tel. ung. ne transmite mai multe știri sosite din Constantinopol, din cari rezultă că relațiile între Turcia și Rusia sunt atât de încordate, încât în fiecare moment ne putem aștepta la izbucnirea ostilităților pe întreaga linie. Iată unele din aceste telegramme:

ROMA 5 Oct. Din Constantinopol se comunică ziarului »Corriere d'Italia« următoarele:

Flota rusească din Marea neagră însoțită de mai multe crucișătoare engleze și franceze se apropie de Dardanele. Scopul acestei demonstrațiuni e să intimideze Turcia și să o dispună pentru o politică mai favorabilă externă față de entită.

SOFIA 5 Oct. Din Constantinopol se comunică ziarului »Dnevnik«:

În Caucaz au avut loc ciocniri sângeroase între trupe rusești și turcești.

CONSTANTINOPOL 5 Oct. Poarta a confirmat oficial știrea, că emirul din Afganistan s'a înecat războiul în contra Rusiei.

Concediul rezerviștilor și complecșilor.

București 5 Oct. n. 1914.

Ziarul oficial »Viitorul« publică în ziarul de azi următorul comunicat:

Ministerul de război, în scopul de a veni în ajutorul populației rurale pentru a-și face semănăturile de toamnă și a strânge porumburile, a luat dispoziții ca toți ofițerii de rezervă, rezerviștii și complecșii cari au făcut o concen-

trare de 30 zile să fie trimiși în concediu, mai ales că rezultatele inspecțiilor făcute de comandanții ierarhici, au fost cât se poate de bune, dovedind cu prisosință că toți Românii au răspuns la cea dintâi chemare a patriei și că au suportat cu resemnare greutățile vieții militare, înserate ori-cărei concentrări.

O astfel de măsură care împacă atât nevoile sociale cât și datorita cătră Patriei nu poate fi decât lăudabilă și aceasta dovedește cu prisosință că conducătorii armatei noastre se îngrijesc la timp de nevoile tuturor.

Din partea populației nu poate să atragă pentru conducătorii armatei de cât cuvinte de laudă și mulțumire și de sigur că la o eventuală chemare, fii țării vor răspunde tot așa de repede cum au răspuns până acum.

Se atrage atențiunea rezerviștilor și complecșilor ca la o eventuală chemare să răspundă cât mai repede și să aducă cu sine încălțăminte bună, efecte de mic echipament (cămăși și ismene), flanelă și cojoc sau șuman. Aceste efecte de vor fi în bună stare se vor plăti de administrația războiului.

Ordonanța Nr 7205-914.

privitoare la al treilea moratoriu.

— Fine. —

§ 6. Asupra banilor plasați înainte de 1 August 1914, pe lângă libele de depunere sau în cont-curent la institute de bani, sau alte firme, cari se ocupă cu primirea de depozite spre fructificare, înțelegându-se aci și interesele de cămătărie înaintea de 1 August 1914 — deponentul poate dispune în cursul moratorului, acordat prin ordinațiunea prezentă — fără alterarea termenilor de abdicere stipulate — numai pe lângă restricțiile următoare:

Dacă la 1 August 1914 depunerea plasată pe lângă libel de depunere sau în cont-curent n'a fost mai mare de K 2000 — deponentul poate pretinde să i se replătească pe tot timpul dela 1 August 1914 încoace, în total numai K 200; dacă însă a fost mai mare de K 2000 poate pretinde să i se replătească într-un K 200 iar în cazul din urmă suma maximă ce se poate pretinde, sub toată durata moratorului, este 10%, a bonului în fine la 1 August 1914.

Proprietarul unui cont-curent poate pretinde replătirea integrală a bonului său, fără privire la sumă, dacă dovedește în mod vrednic de credință, că banii, ce i reclamează îi trebuie neconditionat pentru a plăti salariile și simbrile impiegaților săi, chiriile localului său de afaceri sau a altor localități a întreprinderii sale; pentru plata datorilor amintite în § 4, punct 3, sau pentru plata premiilor de asigurare plătibile în sensul punctului 7 al §-ului 4; pentru datorile plătibile conform punctului 12 și 13 al §-ului 4 sau pentru achitarea interese-

lor plătibile conform §-ului 5 sau în fișe pentru a cumpăra produse (materiale) sau mărfuri pentru gospodăria sa agricolă sau întreprinderea sa industrială ori comercială — și asiguranță în acest scop sumele necesare celor îndreptățiți la aceasta.

Din depunerile plasate pe lângă libele sau în cont-curent, amintite în alinea 1, deponentul poate asigna pentru achitarea dărilor sau a altor sarcini publice ale sale sau în contul împrumuturilor statului ori și ce sume la casierile statului îndreptățite la încasarea aceluia.

Institutiile de bani și alte firme, cari se ocupă cu primirea de depuneri spre fructificare, precum și societățile de asigurare pot dispune asupra capitalurilor plasate în cont-curent — fără privire la sumă dacă dovedesc în mod demn de credință, că de banii reclamați au necesitate pentru achitarea obligatiunilor lor, conform punctelor 2, 6 și 7 al §-ului 4 și a §-ului prezent sau 8.

Deponentul se poate folosi de dreptul său fixat în alineatele 3, 4 și 5 ale §-ului prezent numai, dacă anupă suma de care are necesitate, în scris, cel puțin cu 8 zile înainte — intrucât nu este stipulat un termen de anupă mai lung.

La însușiri de credit, suma, ce o poate pretinde deponentul în temeiul acestui § la nici un caz nu poate trece peste jumătatea sumei depuse.

Sumele plătite în ziua de 1 August 1914 sau mai târziu din depunerile în fine la 1 August 1914, se pot calcula în sumele pretinse în temeiul alineatului 2.

§ 7. Institutul de bani sau firma care se ocupă cu primirea de depuneri spre fructificare nu poate refuza — cu provocate la moratoriu acordat prin ordinațiunea prezentă — executarea unui ordin al deponentului, de a trece o anumită sumă din bonul său într'un alt cont-curent dela același institut sau același firmă sau într'un libel de depozit, provăzută cu clauzula referitoare la transcriere.

Persoanele, în favorul cărora s'au făcut astfel de transcrieri, încă pot dispune de bonurile lor, între limitele stipulate între ele și deponent și comunicate institutului sau firmei — numai în măsura, în care ar fi putut dispune de acei bani însuși deponentul, dacă transcrierea n'ar fi avut loc; în cazul acesta depunerea rămasă deponentului rămâne până la concurența sumei transcrise — neatacabilă. Deponentul asemenia poate pretinde replătiri din sumele transcrise în cont-curentul său propriu sau în depunerea sa, numai, în măsura, în care ar fi putut face această dacă transcrierea n'ar fi avut loc.

Deponentul poate cere, ca o depunere a sa, plasată pe lângă libel de depunere și a căreia sumă nu este mai mică de K. 10,000, să se transcrie în

Dr. Aurel Dobrescu.

Progresele medicinei.

La cursurile făcute pentru damele »Grucor-Royal« mi-s'a dat să le în această vreme cultivă mai mult în demnitate științelor, pe cari li deam mai puțin accesibile pentru a-șturile de multe ori prea rigide, a recitarea științelor naturale, foarte lă-se de știință exactă și răvășă pătrunderea diferiților rami de știință, din cari se alimentează medicina. Iată câteva din acestea: m'a determinat să chem din puținele muze cari ne-au mai răsit în Europa — multe au fost capte când treceau Mediterana și atate la diferitele agenții de corespunță, — să-mi dicteze din când în când câte un essay din diferitele capitole medicinei.

Un prieten, care s'a certat de o câteva ori cu Muza folletonului, dă sfatul p'rintese să las astfel priții generale și popularizări din rui paserii în grăia profesorilor de versitate. Dar fiindcă Babeș încă n'a avut cu pelagra, Marinescu cu gananele, iar Paulescu încă n'a dat

gata cu totul fiziologia... transcendentă, și fiindcă mai ales nu vreau să mai aștept puțin până Biroul Confederațiunii europene ne va da universitatea la Alba-Iulia, Sibiu, Brașov ori Cluj, pe care va trebui s'o numim »Alma Mater Mura în Gură«, — am să încep.

În essayul de față încerc să arăt cum medicina modernă, aservindu-și toate rezultatele științelor exacte, din cari putea trage vre-un folos, a luat în diferitele sale rami un avânt, care mulțumeste și cele mai optimiste așteptări.

Între științele, cari au pus la dispoziția medicinei o mulțime de mijloace de perfecționare, numărăm la loc de frunte bacteriologia, apoi chemia, fizica, tehnica și altele.

În medicina mai veche se credea că agenții diferitelor boale ar fi nește duhuri necurate. Astăzi, mulțumită dezvoltării grandioase a bacteriologiei, s'au găsit agenții aproape tuturor boalelor în nește ființe atât de mici, încât nu se văd cu ochii liberi.

Studiind firea bacteriilor, bărbații geniali ca Pasteur, Davaine și Koch au deschis orizonturi pe cât de largi, pe atât de reale pentru cunoașterea mai

adâncă a boalelor. De aci încolo năzuința medicinei nu se mai îndreaptă exclusiv în direcția vindecării boalelor, ci ea încearcă foarte mult pentru profilaxia, adică încuajurarea lor. Să ne gândim numai se rayagi făceau înainte epidemiile de holeră sau ciumă, sau epidemiile de lebră tifoidă, scarlat, difterie sau altele. Astăzi, găsindu-se mijloacele, cari împiedecă lătrirea agenților acestor boale, ele devin tot mai neputincioase.

Tot între urmările grandioase ale dezvoltării bacteriologiei trebuie să înșirăm și diferitele feluri de seroterapie. Cercetările neobosite ale lui Richet, (1888) Behring, Kitasato (1890) Roux (1894) și Yersin au arătat, că injectând o specie de bacil într'un animal și luând apoi din sângele aceluia animal și introducându-l în organismul omeneș, omul respectiv câștigă o mai mare putere de apărare, ba poate deveni chiar imun față de acțiunea acelor bacili.

Diferitele boale au fost examinate din acest punct de vedere și s'a ajuns la unele rezultate eseculente, ca d. ex. la difterie, unde înainte de serul lui Behring muriau 56 din 100 fii copii, iar azi moxabia 10 din 100.

Dacă la alte boale, cum e de ex. tuberculoza, acest metod n'a dat rezultate așteptate, pricina e, că gerurile produse de Koch, Marmorek și alții atacă și organismul bolnavului, nu numai bacilii tuberculozei.

Tot între urmările triumfarilor ale bacteriologiei trebuie să înșirăm și antiseptica și aseptica.

Înainte cu vre-o 20 de ani cine s'ar fi gândit să ajungem să scoatem la iveală stomahul sau inima străpunsă de-un pumnal, s'o coasem apoi să împrăunăm din nou prin cusătură toate părțile pântecului și în 8—10 zile bolnavul să plece pe deplin vindecat? Cine s'ar fi gândit la una ca asta, când pe atunci o singură rană întreținea pușteri de 5—6 săptămâni!

Astăzi însă se poate, fiindcă bacteriologia ne-a arătat nu numai agenții producători de boale, ci și cum să ne apărăm de ei.

În 30 Aprilie 1878 marele Pasteur scrie într'un raport înaintat Academiei Franceze:

»Dacă aș avea onorul să fiu chirurg, nu numai că aș folosi exclusiv instrumente extrem de curate, ci mi-aș curăț și cu cea mai mare grijă mâ-

nile, ba le-aș trage repede printr'o fiacără... și aș folosi numai apă clocețită«.

Din acest citat se vede cum omul de geniu e stăpânit așa de mult de adevărată veditate, încât e în stare să-și pună mâna în foc pentru ele. Și cercetările deceniilor ce au urmat i-au dat întru toate drept acestui savant, despre care scriitorii istoriei culturale susțin că ar fi fost mai mare decât marele său conațional, fșuritorul dar și zdrobitorul de imperii Napoleon. — Vom vedea din exemplele dela sfârșitul acestui folleton cum lucrează astăzi chirurgia, mulțumită îndrumărilor ce i-lea dat bacteriologia.

Și-acum să trecem la un alt ram al științelor naturale, care a revoluționat medicina, ridicându-o dela rangul unei arte empirice la cel al unei înalte științe. E vorba de chemia.

Prin perfecționarea metodelor de investigare chemia a pus la îndemână medicilor cunoștințe prețioase în ce privește materiile, din cari se compune, și din combinarea și arderea cărora se întreține trupul. Totodată ne-a arătat în ce mod se pot suplini materiile ce lipsesc în organismul bolnav. Un exemplu. Prin metode exacte chemice s'a

ȘTIRI

- 23 Sept. v. 1914.

Inmormântarea unui soldat român.

Sub acest titlu citim în ziarul „Magyar-ország” următoarele:

Altaierul a murit în spitalul din Zenta, cu tot ajutorul dat de medicul, soldatul român Pantellmon Pribol din regiment 8 de huzare din Lugos. Tatăl său chemat telegrafic din Lugos găsi pe fiul său mort.

Orașul Zenta a făcut o înmormântare impozantă a eroiului român. Consiliul comunal, camarazii crucea roșie și numeroși locuitori au trimis 101 coroane la înmormântare au luat parte consiliul comunal, notabilitățile orașului, camarazii de război și o mulțime de oameni. Două muzici din litare au întonat marșul funebru de Beethoven până la cimitir. Mulțimea era peste 20.000. Toate femeile din litere erau în veșminte de flori, cu cari acoperă înmormântarea.

Cor spondentul lui „Magyar-ország” aice că în orașul Zenta s-a făcut o înmormântare impozantă. Din inițiativa marșului prietar Ladislau Kovacs s'a început o colecție pentru a se ridica un monument pe înmormântarea eroiului român.

Din același prilej ziarul koștist „Özsefártság”, care apare în Zenta, scrie în nrul de Duminică (109) un prim-articol intitulat „Potop de flori”, din care reținem următoarele:

»Sermane erou român, Pantellmon Pribol, tu dormi de-a somnul în în pământul dela Zenta. Potop de flori te acopere. Florile simțirii noastre fragești, a recunoștinței noastre și a dragostei noastre rămân în amintirea noastră eternă. Și când odată urmașii recunoscători, aducându-ți aminte de această luptă pe moarte și viață, vor e-ți în tine în cimitirul sârbesc dela Zenta, pătrundă în sufletul lor parfumul florilor pe înmormântul tău și în urma acestui parfum reverses se asupra lor patriotismul, pe al cărui altar și al revărsat atâta de eroic sângele tău... viața ta!

»Și acolo departe în Ardeal, în acei mic sat din văle munților, în acea căsicioară cu copaci țugulor rovestească tatăl tău iubit cu o iubeste Mașharul pe Români și toate celele responsabile ciușite, căta inimă sinceră a găsit în acest orăș tatăl și tui, cum ne-am împărțit pășea și o-urii; și audeții o patrie, și suntem toți una, în credință frățească ca cetățeni credincioși...»

Prim-articolul este semnat de Carol Orbán.

Francezii și Anatole France.

Prin Roma ne sosește următoarea știre din Paris.—scrie „Bud. Hirlap”:

Pesa francezii în unanimitate atacă cu o violență pe Anatole France, care în scrisoarea sa deschisă către Herve, autorul opului Guerre Sociale, a riscat să scrie, că după terminarea prezentului război Franța are datoria să procedeze cât să poată de uman cu Germanii și trebuie să întindă mâna de prieten națiunii germane, căci numai o astfel de procedură este compatibilă cu nobieța națiunii franceze.

Caracteristic pentru starea de nervozitate și iritație generală a Francezilor este, că întreaga presă franceză îi atacă cu vehemență pe Anatole France pentru această scrisoare deschisă a sa. Dintre multele articole, cari tratează această chestie reproducem în cele următoare un articol publicat în marele ziar „Echo de Paris” semnat de Maurice Barrès:

»A se discuta de oferta făcută de Anatole France este ceva prematur, dar și de altfel pentru că nu este ceva imposibil în familie, la masa noastră pe locul rămas gol nu putem pofți pe ucigași. Din punct de vedere politic și militar în veșii vecilor vom disprețui pe germani. Îi vom sili, ca să ne recladească casele distruse și îi vom sili să le ridice monument morților negri.

Dacă în viitor germanii vor apuca să urmărească superioritatea noastră intelectuală și morală, dacă se vor plecă în fața noastră, dacă vor primi învățatură de la noi și dacă ei vor veni la noi pentru a se adăpa la izvoarele culturale noastre, care a fost educația noastră, chiar și a lui Goethe, atunci poate vom fi și noi mai îngăduitori, atunci îi vom lumina arătându-le duritatea lor convingându-i despre superioritatea noastră morală și intelectuală...»

Rugăm din nou pe stimații noștri abonați să binevoiască a-și achita restanțele de abonament, pentru ca să nu fim siliți a le sista ziarul.

În același timp invităm pe toți sprijinitorii ziarului nostru să binevoiască a-l abona.

Greutățile mari ce le avem mai ales acum ne îndeamnă să adresăm tuturor rugarea ca deodată cu abonarea ce o fac la ziar să achite și taxa de abonament.

Cu 1-iu Octomvrie deschidem un nou abonament pe cuartul al IV-lea al anului.

E așa de minimal costul (pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 de an 6 cor.) încât nu ne îndoim că va ezita nici un bun Român de a abona ziarul nostru.

Se pot face abonamente și pe lună pe lângă taxa de 2 cor.

Nu espedăm nimărui ziarul decât numai după ce a achitat taxa recerută.

„Gazeta Transilvaniei”.

† Iosif D. Dăianu. Subsemnatul cu inima înfrântă de durere și cu creștinăască resignație vestesc tuturor rudeniilor și cunoscuților, că iubitul lor tată și moș Iosif D. Dăianu, după îndelungate suferințe purtate cu răbdare credincioasă, împărțită cu sfințele taine, a încetat din viață Vineri, în 2 Oct. n. 1914, în anul al 84-lea al vieții, al 12-lea al văduviei sale, deplăns de numeroși fi, nepoți și strănepoți.

Inmormântarea răposatului a avut loc Duminică, în 4 Octomvrie n. 1914, la ora 2 d. a. în cimitirul bisericii din Cut, la 3 Octomvrie n. 1914. Vasile Dăianu, econom, Ioan Dăianu, econom, Dr. Edis Dăianu, protopop în Cluj cu fiul său Ioachim Leo și Lucia Monica ca fi și fișoara Ioana Simescu n. Dăianu, văd. Susana Muntean n. Dăianu cu fișoara Raftia m. Lucescu, Ana Brate n. Dăianu, Ilie Simescu, Ilie Brate gineri, Raftia Vasileca m. Dăianu, Iustina Paștiu m. Dăianu ca surori.

Adreșăm familiilor înrădate sinceră condoleanță!

Episcopul Hosszu vizitând rânitul din Bistrița. Ni se scrie: Episcopul Hosszu în tovărășia d lui canonic Domide, a cercetat zilele aceste pe rânții aflători în spitalele din Bistrița, aducându-le prin câte o vorbă părintească mângâiere sufletească.

P. S. Sa Episcopul Caransebeșului Dr. Miron E. Cristea a adresat preoțimii diecezei sale următorul ordin:

Statul ajutoră familiile rămase fără sprijin ale aceluia, cari luptă pentru glorioul nostru Rege și pentru iubita noastră patrie. (A aceste ajutoare marționale să nu se cheltuiască pentru lucruri) bagatele, ci să se folosească pentru susținerea familiilor și îndeosebi a copiilor rămași fără sprijin părintesc, îndatorim preoțimea noastră să controleze, că oare persoanele cari primesc acest ajutor și și folosească pentru susținerea copiilor sau nu?

Cu cuvinte rostite de pe amvonul sfințel biserici să îndeamne credincioșii, cu banii primiți să achite și să achite pentru zile grele ce vor urma. Intrucât ar observa însă, că susținătorii copiilor ar manipula cu ușurătate ajutoarele primite, să facă arătare la comitetele filiale ce s'au constituit pentru ajutorarea celor rămași orfani, să apucă să cheltuiască de băna pentru salăria acestor copii și să facă pe măsură. Preoțimea noastră să fie la înălțimea chemării atunei, și să vorbească de moralitatea credincioșilor săi.

Inteligența română din Bistrița a dăruit pentru cumpărarea de cărți de rugăciuni pe seama rânților români din spitalele din Bistrița, următoarele sume:

»Bistrițeanca, »Coroana», Dr. Alexandru Popu medic, câte 5 cor. Dr. G. Tron, Dr. I. Pop, Ion Corbu câte 2 cor. Gr. Pietosu, Dr. L. Seridon, Dr. V. Pahone, Dr. G. Linu I. Șerban, Emil A. Chifă Ș. Porușiu, Dr. Titu Trif, Dr. V. Manu, P. Tofn, doșoara Ghița, G. Curtean, Dr. V. Moltovan, A. Candate, Dr. German, A. E. Iuga, C. Flămând, S. Groșe câte 1 coroană, Dr. I. Monda 60 fl, G. Mateiu 50 fl. N. N. 32 fl. N. N. 24 fl, D. Răbean 14 fl, Daa M. Trif 1 carte de rugăciuni total 40 cor. 80 fl. Din această sumă s'au comandat cărți de rugăciuni diferite cari s'au împărțit rânților, cari multănesc că-

duros donatorilor și pe această cale pentru mângâierea sufletească ce le-a procurat.

Eac.

Comunicație între Dorna și Borgo-Bistrița. Din Bistrița ni se scrie: Dat fiind numărul mare al refugiaților din Bucovina și Galiția, cari înundau orașul Bistrița, și cari pentru câte o trăsură plăteau prețuri fabuloase, direcțiunea căilor ferate austriace a înlesnit comunicația: punând în Dorna trăsuri la dispoziția fugărilor. Transportul pentru o persoană dela Dorna la Borgo-Bistrița costă 40 coroane.

Prăbușirea palatului Băncii de scont din București. »Ambată dimineața s'a prăbușit partea de mijloc a clădirii în construcție din strada Karagheorghievici, unde se construiește noul local al Băncii de scont. Mai mulți dintre lucrătorii s'au nenorocit. Pana acum s'au constatat 9 rânți, și tot atât morți. Vinovași pentru această catastrofă sunt considerat arhitectul Măuzsch și antreprenorul Hartel, cari ambii au fost arestați.

Episcopul de Hăjdudorog în noul său sediu. Din Nyiregyháza se anunță, că episcopul Miklosy István a sosit aici în noua sa reședință. Receptia a avut loc în biserica gr. cat. din Nyiregyháza.

Poșta redacției.

V. M. în C. A. sosit. Mulțumite și scrieri. D-lui A. P. în Budapesta. Am primit 6 cor. Abonamentul e achitat până la 1 Oct. n. Salutare.

Proprietar: Tip. A. Mureșianu: Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lacea.

THEXTRA

cel mai fin extract de ceal fluid Bun și ieftin. Indispensabil pentru spor și economi

Se cumpără la I. L. A. Heesheimer Victor Schreiber, Brüder Fleischer Julius Teutsch, drogerie, Alfred Kammer, Karl Irk's succesorii, Heinrich Petersberger, N. Grădinar, Obleș & Pană, Seewaldt succ. E. Mönich Fritz Wallisch etc. 15-25

Advertisement for 'HANUL ȚĂRI BĂRSEI' restaurant. Text includes: 'Deschiderea unui nou restaurant și han pentru trăsuri.', 'Am onoarea a aduce la cunoștința onoratului public din oraș și dela țară, că am deschis și lust în întreprindere.', 'HANUL ȚĂRI BĂRSEI' (VECHIUL HAN „COROANA”)., '„HANUL ȚĂRI BĂRSEI” este unicul și cel mai modern han din interiorul orașului. — Onoratului public stau la dispoziție 14 odăi de pasageri bine aranjate, odăi de mâncare și separeuri plăcute, unde li se servesc bere minunată de Steinbruch, vinuri naturale ardelenice și ungare. Deosemena imi voi da cea mai mare silință să conduc o bucătărie bună de casă cu un serviciu prompt pe lângă prețuri moderate, încât oaspeții mei se poată fi în toate privințele satisfăcuți.', 'Marele han (întrarea din Strada Vămii, eșirea prundul roselor) este aranjat pentru trăsuri și căruțe, grajduri complet nouă pentru 60 cai, ramize de căușe, camere pentru hamuri, etc. etc.', 'Rugând sprijinul oror. public semnez cu toată stima: Samuel Gross.', '1-3'

Table titled 'Banca Națională a României. Situațiune sumară' showing financial data for 1913 and 1914. Columns include dates (7 Septembrie, 28 August, 6 Septembrie) and categories (Activ, Pasiv) with numerical values.

conturentul său deja existent, sau ce se va deschide, la același institut sau același firmă, și poate dispune asupra acestui bon al său, ca și cum ar fi fost plasat dela început în cont-curent.

§ 8. Depunerile fondurilor publice, plasate în cont-curent sau pe lângă li-bele de depuneri, trebuie replătite amăsurat trebuinții, a căreia subversare o stabilesc autoritățile de control ale statului — fără nici o restricție, în sumă integrală. Trebuie însă observate terminele de anuaș stipulate, resp. să se acunțe ridicarea în scris cel puțin cu 8 zile înainte. Mărimea trebuinții o stabilește privitor la fondurile orașelor cu magistrat, a comunei mari și mici, la sume, ce trece peste K. 5000 ministrul de interne, la sume sub K. 5000 vicecomitele.

Dispoziția aceasta are valoare și față de depunerile casnelor de asigurare muncitorești și a casnelor de ajutorare a societăților muncire.

Pentru acoperirea trebuințelor curente, orașele și comunele, precum și casele orfanale, pot dispune — pe lângă observarea termenelor de anuaș stipulate, dar pe lângă un anuaș prealabil de cel puțin 8 zile — de capitalurile lor plasate în cont-curent sau pe lângă libele de depuneri — fără privire la limitele fixate în §§-ii 6 și 7. Mărimea trebuințelor curente o stabilește în capitală pentru sume, ce trec peste K. 20.000 ministrul de interne; pentru sume ce nu trec peste K. 20.000 consiliul comunal; în orașele cu drept municipal și cu magistrat ministrul de interne; în comune mari și mici, privitor la sume, ce nu trec peste K. 5000, vicecomitele combataens. Privitor la casele orfanale stabilirea trebuințelor curente cade în competența Școlilor orfanale.

Capitalurile administrate la casa orfanală și ajunse la scadență prin încetarea tutoratului sau a curatoratului, trebuie replătite numai excepțional, și numai în măsura stabilită din cas în caz de ministrul de interne.

Dintre §§-ii 9-32 ai ordinațiunii sunt de relevat § 17, conform căruia mersul pînă la obligatiunii de scadență nu are nici un fel de consecență de drept pentru debitorul care a uzat de moratoriu. Mai departe § 18, în sensul căruia, în caz de neîndeplinire a obligatiunilor, s'oase de sub moratoriu, creditorul până la aite dispoziții ale ministrului, nu poate validă conșecvențele de drept provăute pentru caz de neîmpunire, excepționând validarea intereselor și a ratelor de capital decașute, precum și a accesoriilor lor, înv. penali, care dispoziție are putere retroactivă și față de da-torine ce au fost de plată dela 1 Au-gust 1914 încoace. În fine § 20 conform căruia, asiguratul nu poate denegă după expirarea moratoriului și cu pro-veșare la acesta, plata premiilor de asigurare, cu motivarea că nepri-induse premi-, asigurarea s'a sietat, ex-cepționând cazul, când asiguratul comu-nic asiguratorului în scris, în timp de 15 zile după expirarea termenului de plata a premiei sau a respirului legal sau a celui acordat de asigurator — că dorește să sieteze asigurarea sau predă la poșta în timpul acesta o scri-soare recomandată de acest sens, adre-sată asiguratorului.

Ordinațiunea Nr. 7205/914 M. E., privitoare la al treilea moratoriu a în-treat în vigoare la 1 Octomvrie 1914. „Rev. Econ”.

conștat ce material se produc în stomac după ce o oră înainte am înghițit un os și un corn. După o oră scoatem cu ajutorul unei sonde de gumă o parte din conținutul stomacului și îl analizăm după diferite metode microscopice și microscopice. După ce apucăm și mil de cercetări s'a văzut ce trebuie să conțină stomacul sănătos după o oră de digerare, și se vede ce conține cel. scoa în cazul acesta, se vede ușor ce lipsește; și atunci conform legilor chimice suplînim lipsurile. Ar trebui să am la dispoziție multe coloane ca să arăt mai amănunțit ce cunoștințe bogate a introdus chemia în medicină. Ar trebui să arăt mulțimea medicamen-telor compuse pentru a deștura vre-un proces morbid din trup ori pentru a adăuga ceva ce lipsește în organism. Ori pătră a da puteri noi centrului de respirație sau inimii, și așa mai de-parte.

Un lucru însă nu pot să-l las neamintit. Nu pot să trec cu vederea mul-tele dureri pe cari ne-a ajutat chimia să le alinăm: Oclii dându-ne eterul, clo-roformul, cocala, novocaina, stovaina și alte narcotice și anestezante ne-a dat posibilitatea să amorfim nervii sensativi și bolnavului așa, încât să nici nu simtă că-l operăm. (Va urma.)